

ע"פ 8699/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

ע"פ 8699/20 - א'

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי
בירושלים בתפ"ח 1227-11-18 מיום 28.10.2020
שניתן על ידי כב' השופטים רבקה פרידמן-פלדמן, אלי
אברבנאל וחיה זנדברג

תאריך הישיבה: י"ב בטבת התשפ"א (27.12.2020)

בשם המבקשת: עו"ד יוסף קנפו
בשם המשיב: עו"ד פנינה כהן

החלטה

בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, אשר הושת על המשיב בגזר דינו של בית
המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל וח' זנדברג) מיום 28.10.2020 בתפ"ח
1227-11-18, וזאת עד להכרעה בערעור שהגישה המבקשת על גזר הדין.

1. המשיב הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן הכולל שני אישומים שעניינם ניסיון לביצוע עבירות מין בקטינות במרשתת. בגין האישום הראשון הורשע המשיב בניסיון לגרם אינוס בקטינה מתחת לגיל 14 (שתי עבירות), עבירה לפי סעיפים 345(א)(3) ו-350, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ניסיון לגרם מעשה סדום בקטינה מתחת לגיל 14, עבירה לפי סעיפים 347(ב) ו-345(א)(3) ו-350, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין; ניסיון למעשה מגונה בקטינה מתחת לגיל 14 (ריבוי עבירות), עבירה לפי סעיפים 348(א) ו-345(א)(3) ו-350, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין; וניסיון להטרדה מינית של קטינה מתחת לגיל 15 (ריבוי עבירות), עבירה לפי סעיפים 5(א) ו-3(א)(6) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין. בגין האישום השני הורשע המשיב בריבוי עבירות של ניסיון למעשה מגונה בקטינה מתחת לגיל 14 ובריבוי עבירות של ניסיון להטרדה מינית של קטינה מתחת לגיל 15, לפי סעיפי החוק הנ"ל.

על פי כתב האישום המתוקן, במהלך החודשים יולי-אוקטובר 2018, ערך המשיב שיחות רבות במרשתת עם שתי סוכנות משטרה סמויות, אשר הציגו את עצמן בפניו ככנות 13 ו-13.5. במהלך השיחות, חשף המשיב את גופו בפני המצלמה ואונן בפניהן; ניסה לשדל ולשכנע את הסוכנות לחשוף את עצמן ולבצע מעשים מיניים בגופן; הנחה את אחת הסוכנות כיצד לבצע בגופה מעשי אינוס ומעשה סדום וכן הציג בפניה תמונות וסרטונים בעלי תוכן מיני; והכל לשם סיפוק וגירוי מיני.

2. ביום 28.10.2020, גזר בית המשפט המחוזי את דינו של המשיב. בגזר הדין, החליט בית המשפט, מטעמי שיקום, לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם שקבע, הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל, והשית עליו 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי של 9 חודשים, צו מבחן לתקופה של 18 חודשים והתחייבות כספית על סך 2,000 ש"ח. מועד תחילת ריצוי עונש המאסר בדרך של עבודות שירות נקבע ליום 21.1.2020.

3. ביום 13.12.2020, הגישה המבקשת לבית משפט זה הודעת ערעור על קולת העונש ובה נתבקש להחמיר בעונשו של המשיב ולהטיל עליו עונש מאסר לתקופה משמעותית, לריצוי מאחורי סורג ובריח. בהודעת הערעור, נטען כי העונש שגזר בית המשפט המחוזי על המשיב אינו הולם את חומרת מעשיו ואת מדיניות הענישה הראויה בעבירות מין בכלל, ובנסיבות של שימוש במרשתת בניסיון לפגוע בקטינים, בפרט.

בד בבד עם הגשת הודעת הערעור, הגישה המבקשת גם בקשה לקביעת דיון בערעור במועד שיאפשר מתן פסק דין בו, בטרם יחל המשיב לרצות את עונשו. לחלופין, ביקשה המבקשת לעכב את ביצוע עונש המאסר בדרך של עבודות שירות וזאת עד למתן פסק דין בערעור.

טענות הצדדים

4. המבקשת טוענת כי סיכויי קבלת הערעור טובים, שכן לשיטתה העונש שהוטל על המשיב סוטה לקולא באופן קיצוני ממדיניות הענישה הראויה ואינו תואם את תכליות הענישה, לרבות עקרון ההלימה ושיקולי הרתעת הפרט והרבים. לטענת המבקשת, אם יחל המשיב לרצות את עבודות השירות בטרם יישמע הערעור, הדבר עלול להשליך על

תוצאת הערעור. בהקשר זה, מפנה המבקשת לפסיקה של בית משפט זה, לפיה, ככלל, יש להיעתר לבקשת המדינה לעיכוב ביצוע עונש מאסר בעבודות שירות עד להכרעה בערעור, כשהטעמים העיקריים לכך הם מניעת פגיעה בזכות הערעור העומדת למדינה והחשש לפגיעה באינטרס הציבורי עקב כבילת ידיו של בית המשפט אשר יבחן את הערעור במועד בו העונש כבר רוצה.

5. המשיב בתגובתו, ביקש שלא לעכב את ביצוע העונש. לטענתו, סיכויי הערעור נמוכים, שכן ענישה היא לעולם אינדיבידואלית ובית המשפט קמא ניתח בהרחבה את מכלול השיקולים לחומראולקולא ואת נסיבות חייו האישיות, והגיע למסקנה כי יש להעדיף במקרה דנן את האינטרס השיקומי. עוד טוען המשיב, כי יש לאפשר לו להשאיר את ההליך המשפטי מאחוריו ולהשלים את הליך השיקום שהחל באמצעות התחלת ריצוי עבודות השירות. לעמדת המשיב, יש חשיבות גדולה בביצוע עבודות השירות, שכן הן עשויות לסייע לו בהתמודדות עם קשיים אישיים וברכישת מיומנויות תעסוקתיות ובכך לזרז את שיקומו; עיכוב ביצוע העונש רק יקטע את הרצף הטיפולי והתודעתי ויפגע בסיכויי השיקום. נוסף על כך, נטען כי מצבו הכלכלי של המשיב בכי רע וכי עבודות השירות עשויות לסייע לו בפרנסתו, שכן סיכוייו למצוא עבודה נמוכים. האפשרות כי ימצא מעסיק שיהיה מוכן לקבלו לעבודה לתקופה שעד להכרעה בערעור, במיוחד בעיצומו של משבר נגיף הקורונה – אפסית. המשיב מפנה לפסיקתו של בית משפט זה, אשר הכירה בשיקול השיקומי כאינטרס ראוי שיש לתת לו משקל בעת הכרעה בבקשה לעיכוב ביצוע עונש.

במעמד התגובה לבקשה, הצהירה באת-כוח המשיב, כי היא לא תטען בערעור עצמו "שיש להימנע מהחמרה בעונש שהושת על המשיב בשל כך שנשא בחלק ניכר מעבודות השירות שהוטלו עליו (או במלוא התקופה)".

6. ביום 27.12.2020, התקיים לפניי דיון בבקשה בה חזרו הצדדים על עיקרי טיעוניהם. מעבר לכך, ובתמצית, בא-כוח המבקשת הוסיף כי ניסיונו של המשיב להיתלות בעבודות השירות כמקור פרנסה אינו יכול לעמוד, בפרט לאור העובדה שלא עבד במשך כ-20 שנה וכן משום שממילא מתסקיר שירות המבחן עולה כי הוא פנה לקבלת קצבת נכות. בנוסף, נטען כי מהערכת המסוכנות האחרונה בעניינו של המשיב, עולה כי המשיב סירב לאורך ההליך המשפטי לקחת כל חלק בטיפול שקשור בעבירות מין.

באת-כוח המשיב מצידה דחתה טענה אחרונה זו, וצינה כי המשיב עובר טיפול במכון לטיפול בעברייני מין כמעט מן היום הראשון בו שוחרר ממעצר. עוד הוסיפה באת-כוח המשיב, כי שמיעת הערעור עלולה לקחת זמן רב, והשארית תלוי בין שניים וארץ תפגע ברצף ההליך השיקומי. אשר לסוגיית הפגיעה בפרנסה, צינה באת-כוח המשיב בדיון כי המשיב החל הליך ארוך בשירות התעסוקה שנקטע בשל משבר נגיף הקורונה; אך ביום 24.12.2020, נשלחה אליו הודעה מטעם שירות התעסוקה, לפיה הוא "הצטרף לתוכנית מעגלי תעסוקה שמאפשרת לו להשתלב בעבודה", ולשיטתה, "השילוב של זה עם עבודות השירות יכול לעשות את ההבדל".

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בבקשה ובנימוקי הערעור, בתגובת המשיב, וכן שמעתי את טענות הצדדים בדיון לפניי, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל.

הכלל הנהוג בפסיקה הוא כי נאשם אשר נגזר עליו עונש מאסר בפועל לחלוציו עונש באופן מיידי, זולת אם נתקיימו נסיבות מיוחדות שישבהן כדי לגבור על האינטרס הציבורי באכיפת המידת של גזר הדין (ע"פ 111/99 שוורץ' מדינת ישראל, פ"ד 241 (2) (2000) (להלן: עניין שוורץ')). יחד עם זאת, כחריג לכלל האמור, בית משפט זה נעתר לבקשות לעיכוב ביצוע עונשי מאסר קצרים עד להכרעה בערעור, בפרט כשמדובר בעונש מאסר שנקבע כי ירוצה בדרך של עבודות שירות.

במצב שכזה ניצבים בפני איזון אינטרסים מנוגדים. מצד אחד, הרצון שלא לסכל את זכות הערעור של המדינה וכן מניעת פגיעה באינטרס הציבורי, בשל החשש לכבילת ידיה של ערכאת הערעור – אם עד להכרעה בערעור ירצה הנידון את מלוא עונשו או חלק משמעותי ממנו. מהצד השני, ניצב האינטרס השיקומי של הנידון אשר מעוניין לכפר על מעשיו ולהשאיר את עברו הפלילי מאחוריו באמצעות ריצוי מוקדם של חובו לחברה (ע"פ 1154/07 פלוני' מדינת ישראל, פסקאות 7-6 (14.2.2007) (להלן: עניין פלוני); ע"פ 7026/11 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 8 (14.2.2007)).

8. בנסיבות דנן, איזון בין האינטרסים הללו הוביל אותי למסקנה כי יש לקבל את בקשת המדינה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בעבודות שירות.

ראשית, אני סבור כי את החשש לפגיעה ברצף הטיפול ניתן להפיג באמצעות כך שהמשיב ימשיך להתמיד בטיפול במכון לטיפול בעברייני מין, בו החל לאחר שחרורו ממעצר, כפי שהצהירה באת-כוחו.

שנית, טענתו של המשיב כי ברצונו לבצע את עבודות השירות בשל מצבו הכלכלי, בעוד חרב הערעור המונפת מעליו עלולה למנוע ממנו למצוא עבודה קבועה – אינה מצויה לטעמי בין השיקולים המרכזיים שיש לקחת בחשבון. מעבר לכך, בשים לב לאפשרות שהמשיב עשוי לקבל קצבת נכות לתמיכה כלכלית מהביטוח הלאומי, ולאור ההודעה מטעם שירות התעסוקה, על כך שהתקבל לתכנית מעגלי תעסוקה אשר תסייע לו במציאת עבודה – נחה דעתי כי לא ניתן לומר שעייכוב הביצוע יגרום לנזק משמעותי.

זאת ועוד. סיכויי הערעור מהווים כידוע שיקול מרכזי בבקשה לעיכוב ביצוע של עונש (עניין שוורץ, בעמ' 277-279; ע"פ 210/19 זהרנ' מדינת ישראל, פסקה 13 (21.2.2019)). כבר נפסק, ביחס לבקשה שהוגשה מטעם המדינה לעיכוב ביצוע עונש של נידון עד להכרעה בערעור, כי:

"אחד מהשיקולים המרכזיים שיש לבחון במקרים מעין אלו, אל מול החשש מפגיעה בזכות הערעור של המדינה ומכבילת שיקול דעתה של ערכאת הערעור, הינו סיכויי הערעור שהגישה המדינה, וזאת לצד שיקולים נוספים של הפרט הנדון" (עניין פלוני, פסקה 7).

מבלי לקבוע מסמרות, נראה לי כי סיכויי הערעור אינם משוללים מן היסוד. המשיב הורשע ברצף ניסיונות לביצוע עבירות מין חמורות, כלפי מי שסבר שהן קטניות, תוך ניצול המרשתת כ"קרקע פוריה" לבצע את זממו. בית המשפט קמא סבר כי שיקולי שיקום מצדיקים סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם והשית עליו עונש מאסר שכולו ירוצה בדרך של עבודות שירות – וטעמיו מצויים עמו, כמפורט בפסק דינו. אך אין בכך כדי לשלול את סיכויי הערעור, בשים לב למדיניות הענישה הנהוגה כלפי עברייני מין במרחב הווירטואלי, כפי שהיא משתקפת בפסיקתו של בית משפט

זה (ראו, מבין רבים: ע"פ 3576/14 מניסנ' מדינת ישראל (29.2.2016); רע"פ 2681/19 פלונני' מדינת ישראל (29.05.2019); רע"פ 5248/20 פלונני' מדינת ישראל (18.8.2020)). בהתחשב בכך, גם לא מצאתי כי הצהרת באת-כוח המשיב, כי תימנע מלטעון שאין להחמיר בעונשו מחמת העובדה שהתחיל לרצותו, מהווה שיקול מכריע כדי להטות את הכף.

לפיכך, במכלול הנסיבות שתוארו, יש להעדיף במקרה דנן את האינטרס של המבקשת מפני כבילת שיקול דעתה של ערכאת הערעור.

9. סוף דבר, הבקשה מתקבלת. עונש המאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, אשר הושת על המשיב, יעוכב עד להכרעה בערעור. בכפוף לאילוץ היומן, המזכירות מתבקשת לקבוע את הדיון בערעור במועד מוקדם ככל הניתן.

ניתנה היום, י"ד בטבת התשפ"א (29.12.2020).

ש ו פ ט